

THERAPEUTISCHE TUINEN OP FLORALIËN

Op de Gentse Floraliën waren in het Citadelpark, vlak voor de ingang van het Floraliënpaleis, een aantal opvallende tuintjes ingericht. De gehele opstelling met zijn diverse thema-opstellingen deed in zekere mate denken aan het tuinenfestival van Chaumont-Sur-Loire waar op de meest creatieve manier aan tuinontwerp wordt gedaan.

Deze inspiratietuinen stonden op de site voor de zij-ingang van het Floraliënpaleis opgesteld. Je kon er kuieren doorheen óf tuinontwerpen waarbij elke modeltuin werd uitgewerkt binnen een maatschappelijk kader: een tuin gericht op blinden en slechtzienden en een tuin die kalmerend werkt, speciaal gemaakt voor mensen met een burn-out. Er was een therapeutische tuin ontworpen door het UZ Gent en een tuin gemaakt vanuit de beleving van autisme. En je vond er ook een tuin ontworpen rond 'sociale inclusie' of het delen van tuinen en een 'awel-tuin' waarbij de jongerentelefoon centraal staat.

Omgevings- en tuinpsychologie

Bij het binnenkomen van de site viel meteen de stand van het Floraal Kabinet op. De stand was opgevat als een open rustgevende ruimte waar de glazen box gecombineerd met de eenvoudige maar aantrekkelijke waterpartij veel toe bijdroegen.

Deze stand stond in het teken van de link tussen tuinen en de menselijke psyche. Wat is de meerwaarde van een tuin of groene omgeving? Hoe ziet de tuin van de toekomst er uit? Waar moeten ontwerpers rekening mee houden? Je kon er ook via een plantentest (de Plant-it) te weten

komen welke planten bij jouw temperament passen.

De psychologie van de tuin, daar draaide het eigenlijk om ... een boeiend onderwerp. Tuinpsychologe en master in de klinische psychologie Sara Adriaensen staat bekend om haar inzichten op het gebied van omgeving, tuinen en de psychologie van de mens. Samen met haar echtgenoot tuin- en landschapsarchitect Pepijn Verheyen werkte zij binnen TUINLABO aan een specifieke werkwijze en vernieuwende visie en theorie op het gebied van tuin- en landschapsarchitectuur.

Wat de psychologie van een tuin onderbouwt, is het feit dat de fysieke omgeving altijd aanwezig is, aldus Sara Adriaensen. We verwerken immers constant informatie via onze zintuigen over de omgeving waarin we ons bevinden. Dit gebeurt

grotendeels onbewust. Deze informatie wordt in onze hersenen verwerkt en gekoppeld aan een beleving. Die bestaat op haar beurt uit gedachten, gevoelens en gedrag. Wanneer we ons dus in een tuin of landschap bevinden, zal deze omgeving ons denken, voelen en doen of onze beleving ervan positief of negatief beïnvloeden.

In de psychologie van de tuin wordt er gestoeld op bevindingen en principes uit de omgevingspsychologie. Er wordt op zoek gegaan naar factoren en manieren om onze natuurlijke omgeving zo in te richten dat ze tot een positieve beleving van de gebruikers leidt. De hamvraag is met andere woorden hoe we onze tuin of het landschap zo kunnen inrichten dat deze groene zone ons een goed gevoel geeft. Kennis van hoe de mens de ruimte leest en verwerkt blijkt een grote meerwaarde voor de gebruikers van een tuin of een landschap en ontwerpers zoals tuin- en landschapsarchitecten die deze omgeving vorm moeten geven. Verder wordt in de psychologie van de tuin bestudeerd waarom een tuin of de natuur in bredere zin, belangrijk is voor ons psychologisch, sociaal en fysiek welbevinden.

Therapeutische tuinen UZ Gent

Dat onze groene omgeving een weldoend effect kan hebben op mensen wordt ook aangetoond door UZ Gent die meerdere therapeutische tuinen heeft.

UZ Gent heeft een therapeutische moestuin voor de afdeling Angst- en stemmingsstoornissen. De moestuin als actieve resocialisatietherapie heeft drie belangrijke doelstellingen, namelijk weer voeling en binding met de natuur krijgen, evenwicht, rust en harmonie brengen en een 'veilige', herkenbare en zingevende plek bieden.

UZ Gent heeft ook een multisensoriële Low-Visiontuin voor mensen met een visuele beperking. De tuin nodigt mensen met een visuele beperking uit om te voelen, te ruiken, te horen, te zien en te proeven. De mensen beleven er een breed spectrum aan zintuiglijke ervaringen. Naast het stimuleren van zintuigen heeft ook deze tuin revalidatie in ruime zin tot doelstelling.

Een derde tuin van UZ Gent is een therapeutische tuin voor mensen die revalideren. Voor de patiënten die vaak maandenlang in het centrum verblijven, is het een welkome afwisseling om buiten te revalideren, te sporten, te tuinieren en te verzoen.

Meer informatie over ontwerpen en tuinpsychologie kun je terugvinden op www.floraalkabinet.be. ●

< Willy De Geest, tekst en foto's

Het floraal kabinet brengt de therapeutische kracht van een tuin tot uiting.

Tuin van Lucia, gericht op blinden en slechtzienden

De awel-tuin opgebouwd rond het thema van de jongerentelefoon.